

VELIMIR RALEVIĆ
ZUBATOREPATI
STVOR

VELIMIR RALEVIĆ
ZUBATOREPATI
STVOR

Izdavač

IGP "PEGAZ" – Bijelo Polje

Za izdavača

Zoran Loktionov

Recenzenti

Sofija Kalezić

Zorica Joksimović

Vlasta Cenić

Kompjuterska obrada

Milena Joksimović

Korice

Mirko Vuković

Štampa

"PEGAZ" – Bijelo Polje

Tiraž

400

VELIMIR RALEVIĆ

ZUBATOREPATI STVOR

Bijelo Polje, 2019.

**PAPKASTOŠAPKASTE
RIME**

PJESMA O VOLU MEKROGU

Po livadama Škotske
Bješe i vo *Mekrog*
Blag bez naravi škotske
Življaše mirno uz stog

Svakoga dana društvo iz klana
Paslo je travke s njim
Mekrep Mektur i svima znana
Mekrogova ljubav Mekvim

Al' jedne noći kad sklopi kapak
Mekrep mu muknu na pragu
Bivši robijaš bik *Mekpapak*
Da ote mu *Mekvim* dragu

Mekrog je s *Mekrepom* i *Mekturom*
Jurio svu noć *Mekpapka* mazgova
Stirling pa onda kroz Dandi žurom
Stigoše ih negdje blizu Glazgova

Mekvim je ljubila svoju gardu
A *Mekpapka* prebiše kao vola
U policijska ga strpaše kola
I poslaše opet Skotland Jardu

Ponovo isto društvo iz klana
S *Mekrogom* kunja pored stogova
Mekrep Mektur i svima znana
Mekvim ljubovca *Mekrogova*

U POLJU NEKOM

U polju nekom u carstvu trave
Okružene ovčijim stadima
Tri mlade junice skoro već krave
Raspredale su o ljubavnim jadima

Zamuka prva - Moj bivši vočić
Jurio je mnoge krave po stogićima
Pripremila sam mu glogovi kočić
Ako mi samo priviri rogićima

Javi se druga – Moje oči crne
Plakahu kad ode od mene podvijeno
Ako mi se slučajno jednog dana vrne
Sipaću mu - roga mi – mišomor u sijeno

I treća poče – Jeli smo drenjine
On mi je recitovo zaljubljen skroz
Sad tužna sam poput Ane Karenjine
Još samo da se bacim pod voz

Uto na motoru banu neka volina
I muknu im hladno – Će ste ribe propale
Posvađaše se silno – tresla se sva dolina
U stvari sve tri se već bjehu zacopale

KRAJ ZAPADNE MORAVE

Kraj Zapadne Morave
Dvije krave ćorave
Muču mi iz doline -
Evo naše voline

Dreknuh – Stoko tupava
Šutnuh ih u rogove
Stvar postade čupava
Kad im svalih stogove

Srce bi da bori se
Al' pun strašnog kikota
Pored mene stvori se
Zahuktali bikota

Uh kad me je skopo
Al' i danas trajem
Zadnji trap mi propo
Mažem se i kajem

Eto kako mučno te
Kraj Zapadne Morave
Mogu skembat stručno te
Dvije krave ćorave

LJUBIČEVO

Na insistiranje stričevo
(Al' bolje da nisam – Ah ah)
Na ždrebici Sonji jahah
Do ergele Ljubičevo

Kad vidješe oči Sonjine
I sapi što jun ih ište
Počeše konji i konjine
Da ržu frkću i njište

Viče đogat
-Ja sam bogat

Frče dorat
-Men ćeš morat

Lipicaner
-Ja sam šaner

-A ja riđan
Svuda viđan

-Ja konj šarac
Ne magarac

Njišti kulaš
-Nisam frulaš

Gusla zekan
-Sav sam mekan

Moli mrkov
-Mene trkom

Rže vranac
-Nisam stranac

Trepće čilaš
-Šta kobilaš

Gledajuć me
Dreče mule
-Svi ste nule

Na insistiranje stričevo
(Al' bolje da nisam – Ah ah)
Na ždrebici Sonji jahah
Do ergele Ljubičevo

PALIĆ

Čitavog života žaliću
Što ovako smeten
Posjetih Zoo vrt na Paliću
Kreten

Tad svi se razidoše žurno
A ja se od straha uprpo
Čopor je majmuna na mene jurno
I svoj kavez me strpo

U početku sam otpor davao
Ali par šamara popih
Te noći nisam spavao
Zblanute oči ne sklopim

Osjetih – nisu ih kupali
Cijelu noć su skakutali
Pljuske i čvrge mi lupali
Nogama pozadi šutali

(Jedna šimpanza ne bi grozna
Dok sam je tužno gledo
Možda je potsjetih – ko zna
Na izgubljeno čedo)

Čuvaru je izjutra
Mogo da se desi
Šlogić samo takav
Kad mu rekoh – Će si
Iz kaveza – iznutra
Izubijan i dlakav

I sad – stalno mi na umu
Da zaboravim traumu

Ne znam više da li ću
Ikad prići Paliću

NESANICA INDIJANSKOG KONJA

Ponoć – misli tlačim
Čuje vjetra fijuk se
A ja mislim sa čim
Da rimujem Sijukse

Uz neko bi plak'o
Ljubavno romanče
Al' razmišljam kako
Rimovat Komanče

Dva-tri sata vremena
Frkćem se sa time
Ostala su plemena
Pogodna za rime -

Do meneka
Kezi se Seneka
Ruma ronče
Apač i Šošonče

A u rum bi da urone
Irokezi i Šoniji
Zovu Fokse i Hurone
S njima piju i Poniji

Zovu Krike Delavare
Mohikance Hopije
I Dakote zovu stare
Dok se sve ne popije

Grivastu tek lupam glavu
S tomahavkom vrač ote me -
Da l' turit' u stih Ogavu
I vigvame i toteme

Haug - Voah – oči bride
Čejeni – i to je to -
Rznuću i Oneide
Il, snit neku mustang-skvo

(sklapam oči – ne vrijedi
noć duboka – mjesec gleda
konjskog Bika koji Sjedi)

BEČKEREČKA MEČKA

*

U ponoć u Bečkerek
Kad idoh kod Lajoša
Stade na put mečkerek
I eto belajoša

Ophrvan agonijom
Sav od strašno ritanjoš
Sluđen sam Panonijom
Šprintao do svitanjoš

Noge pune bološ
Jer jurih bez odmoraš
Našla me patrološ
U jarku kod Somboraš

Sad novine šaroš
Proglas jedno dečkaroš
Vojvodinom haroš
Bečkerečka mečkaroš

*

Đipa Perlez Ečka
Zrenjanin i Idvor
Uhvaćena mečka
Vode je u pritvor

Živalj poljem mili
I preskače barice
Panonijom cvili
Mečkerek iz marice

Smirila se buka
Vlasti se sastaše
Bojovića Vuka
Na razgovor zvaše

Baci Vuk im – crtaroš
Svoj plan na astalić
Sa smjerom – Zoo vrtaroš
Subotica – Palić

Sad sam s mečkom kaos
Ko dva stara džezera
Slikaju nas – Čaos
Sa Palićkog jezera

KRAJ RIJEKE HOANGHO

Kraj rijeke Hoangho
Ljubio je kravu Mo
Bjuti Džo – mladi vo

Nije znao Bjuti Džo
Da je ljupka krava Mo
Nećakinja bosa Pande
Čije horde čije bande
Haraju uz Hoango
Baš je vo

Sred kazina svoga Granda
Ču za Džoa gazda Panda
Pa uz zuba škripu
Posla mu ekipu

Malo su ga pratili
Al' kad su ga uhvatili
Facu su mu andjeosku
Izmjenili sve do bola
Prebili mu svaku kosku
Umlatili
Kao vola

Na splavu niz Hoangho
Plovi jedva dišuć Džo
Misleć – Što mi šćaše to

U kazinu krava Mo
Novog vola tjera zlu
Mameći ga maznim – Muu

O JEDNOM BIKU

Dok skakah po stogovima
Gdje hrastovo stoji stablo
Priđe masa s rogovima
Muknu – Ja sam bik Dijablo

Prestrašenog bi pogleda
Stajah pred njim ko u snu
Kaže – Šmugnuh iz Toleda
Sa koride španske – Muuu

Nek ti mudra bude glava
Ne pričaj o meni – važi
Bježah preko pet država
Interpol me s Ciom traži

Odvedoh ga krišom babi
Al' nju priča ne dotače
Za uši me baba zgrabi
A bik zdimi niz sokače

Kasnije mi pored vrela
Baka reče – Bleso mala
Taj bik je iz našeg sela
Odmah sam ga prepoznala

DVIJE STOKE

Bik je Rašo kraj potoka
Mjerko kravu Žanu s boka
I zijevo kao foka
Baš je stoka

A i Žana dična koka
Glumeć da je u sred šoka
Ipak je krajičkom oka
Zvala Raša – baš je stoka

I tako su stoke naše
U ljubavnu ušle priču
Juneće im sunce maše
Livade i polja riču

Šeta Žana sad po bilju
Svog bičjega Džemsa Bonda
Vole se a sve u cilju
Poboljšanja stočnog fonda

JOŠ OVAJ PUT

Odnio u štalu vranac
Svojoj rasnoj ljubi sokić
-Šta je – Nije došo stranac
-Kud je osmjeh skokić cmokić

Kobila češljaše grivicu
Pred ogledalom u svili
-Ti snosiš glavnu krivicu
Što nismo ko što smo bili

Dosad si bio mi jedini
Ovdje si ždero i spavao
Onomad vidjeh na ledini
Drugoj si sebe davao

Zanjišta vranac od ijeda
-Tvoja me ljubav drži
Nije sve kao što izgleda
Zagrli me i ne rži

Ona mu pade pred koljeno
Nestade vjetar ljut
-Magare moje voljeno
Praštam ti još ovaj put

U ŠUMI GDJE VLADA MUK

U šumi gdje vlada muk
Gdje niz jelu klizi smola
Reče jutros jedan vuk
Pripadnici ljepšeg pola

Volim tvoju facu vučju
I krzno na poledini
Zamišljam te u naručju
Na trosjedu u pećini

Onda legnem potrbuške
Crtam te na starom panju
Slika – naše dvije njuške
U aktivnom stanju

Ti ćeš dvjesta petsto puta
Život da mi uveličaš
Vučica već vidno ljuta
Ode – kaže – mnogo pričaš

TRI SRNE

Na potoku gdje dan svrne
Da zagazi gdje je dublje
Tri su srne tri su srne
Prale rublje prale rublje

A uzvodno pored luga
Gdje žeđ tole zvjeri mnoge
Tri su vuka tri su vuka
Prala noge prala noge

Tri se srne razumješe
Vratiše se kući rano
Rublje bješe rublje bješe
Neoprano neoprano

Saharom kad suše žeg**nu**
Gnuovi od muke leg**nu**
Glave zemlji pog**nu** prig**nu**
Da l' će kiše da im stig**nu**

Saharom kad suše steg**nu**
Kud gnuovi da pobjeg**nu**
Žedne oči k nebu dig**nu**
Zakašlju se i podrig**nu**

Rasteg**nuti** dan i duša
Svaki gnu se suša g**nu**ša

(plaču slonovska unučad
žao im je malu gnučad)

SVIJETE NA ŠTA SI SPAO

Pred kozom jarac klekao
U štali prethodne zime
I zaljubljeno joj rekao
-Ti imaš najljepše vime

A koza ko i sve koze
Sva bitna u njega gleda
-Zar mene od kraljevske loze
Da zgrabi zadnja bijeda

-Nijesi ti te sreće
Doduše prepun si žara
Voliš me šalješ mi cvijeće
Al' šta će mi ljubav bez para

Pred kozom jarac stao
Skameljen - ni da se rukuje
Svijete na šta si spao
Kad se i ljubav kupuje

ROGATA PJESMA

Kada se dviska
Uz ovna stiska
Nastaje blejanje
Kikot i vriska

A kad se ja
Primaknem Dari
Ništa u stvari
Samo šamari

Nježnost je svijet
Izolovan
Gdje god da kreneš
Bitan je ovan

JA MILICI I ONA MENI

-Milice
Ne volim više Sonju
Jagnjiću jarice pilice
-Konju

-Princezice
Ne mislim više na nju
Jagodo šumska – brezice
-Panju

-Ribice
Lososu u srcu mome
Jeguljo mladice girice
-Some

-Ne gubi me
Nek moje te molbe privole
-Umukni i poljubi me
Bivole

CILJ MI JAGNJE ZVANO OLJA

Dok u meni ključa vulkan
Olja mirno šeta
Crvenim se kao bulka
Studim usred ljeta

Dok u meni divlja hajka
Juri njezin struk
Posmatram je iz prikrajka
Režim kao vuk

Cilj mi jagnje zvano Olja
Pratim je dok svijet spava
Vraćam se sa bojnog polja
Pretvoren u mrava

LJUBOMORNA PJESMA

Vučica iz šume daleke
I medvjed sa sjevera
Leže sred trave meke
I recituju Prevera

U talasu nekom kasnom
Jedan jastog i jedna skuša
Ljube se ludo i strasno
Pa voda svu noć pjenuša

Na tavanu pauk u tmuši
Piše stih za bubamaru
Pa pjesma zidove ruši
I sanja ih u paru

Ne gleda Tanja na sve to
Međ nama zime i potopi
Pa stalno prizivam ljeto
Da joj se srce otopi

PJESMA O RAKU TUTUMRAKU

Ćuti bara mlaka
I u šumi zdenče
Raka Tutumraka
Nestalo je ženče

Stigla buba svakoja
I oblaci silaze
Raka Tutumrakoja
Bolnog da obilaze

A on šetka samo
I kostrješi dlačice
Kuda li si – Kamo
Moja mila račice

Ako ti šta učine
Ispružiću ručine
Pardon – moje makaze
I isjeći nakaze

(Šapnula mi svračica
I rak Putuzrak –
Pobjegla mu račica
Što je Tutumrak)

PONOĆNA PJESMA O MOM MIŠU

U ponoć kad mjesec kroz oblake svicka
Rimujem za stolom posvađan sa svijetom
Moj miš filozof kraj lampe nešto gricka
Pa onda zamišljeno prozbori sa sjetom

-Šta ti je život – čas miluje čas goni
I blag je i surov i pobjeda i izdaja
Šta smo mi miševi u vasioni
Čija nas ruka stvori i izvaja

Slušam ga ćutke dok s pričom nastavlja
-Miševe i ljeta gledaju prijeteće
Ko nas to dijeli gloži i rastavlja
Nas obične i one slijepce leteće

Ima li slobode jesu li je lišene
Moje gladne stope što pod nebom pište
Postoji li pakao ili raj za miševe
Hoćemo li i mi na strašno sudilište

I tako – tama nas obojicu stisla
Moj dobri mišuljak gleda mjesec gdje je
A ja – za pjesništvo bez dara i smisla
Kraduckam njegove misli i ideje

POD ONO STABLO JEŽEVO

Pod ono stablo ježevo
Kad dan u suton razminu
Pretežak neki leže vo
I pokri ježu jazbinu

Zvezdanu gledeć žutinu
I poljane koje cvrče
Vo podvi rep pod butinu
I poče strašno da hrče

Sjenica nošena morom
Iz krošnje u tmicu zađe
Jež smrknut pod rogat- gorom
Uzdahnu – Eh šta me snađe

Pala sa nebeskog stropa
Duboka noć na dolinu
A ježić kanale kopa
Da zaobiđe volinu

PJESMA O CVRČKU

Kad noć ode kad osvane
Ja ustajem čio zdrav
Pa se prospem niz poljane
Razdragan i plav

Pijem rosu s ljubičica
I mirise njihove
Onda mašem jatu ptica
I sastavljam stihove

Zamišljen i bezopasan
Molim se za svijet buba
Al' svo polje misli da sam
Zanesenjak i danguba

Samo pjesma je vrijedna
Znam – pred zimsko jutro bjelo
Umrjeću – al' zvijezda jedna
Poljubiće moje čelo

IŠAO POLJEM MRAVIČAK

Išao poljem mravičak
I gledao u zvjezduljak
Pa sjeo na travičak
Da napiše pjesmuljak

Mjesečeva ručetina
Lila mu stih iz kofice
Al' naiđe vučetina
I ote mravu strofice

Sad kruži zemljom vučetina
Boemski sa pjesmuljkom
Aplaudira mu svjetina
Mrav plače pod zvjezduljkom

BALADA O PEGAZIMA

U junskoj noći krilati pegazi
Sletjeli u park gradu da mahnu
Vidjeli natpis – Travu ne gazi
Pa sjeli na klupe da predahnu

Sred vedre noći sjajem obilate
Odněkud se organi reda stvoriše
-Šta li će u parku konjine krilate
Uhvatiše ih i sve ih zatvoriše

Pegazi zbunjeni ko kamen se stišali
U očima im slika zvjezdanog krda
Kрила im repove i grive ošišali
I s motkama ih prognali u brda

Uzdiše mjesec – Eh braćo mila
Ne trpi zemlja ničija krila

BALADA O JASTOGU

Ljulja more rastoku
Pjenušaju vali
Dosadili jastogu
Greben i korali

Zveckajuć makazama
(I riva mu grozna)
Krenuo je stazama
Svijet da upozna

Ali svijet nije
Po jastogu skrojen
Već po svome šije
Zlurado nastrojen

Šutali su jastoga
I u polju sa stoga
Brzo posta sjena
Slomljenih antena

Bez ikakvih dosega
Biće i bez oklopa
Restoranu nose ga
Da ga neko poklopa

Val mjesecu pisao –
Eto šta se desi
Kad ne nađeš smisao
Onamo gdje jesi

POKAJNIČKA

Jutros poput starog znalca
Dok su cvale cvjetne šolje
Zezao sam jednog jarca
Smijalo se cijelo polje

Sad uzdišem u šok-sobi
Vidam rane jedva spavam
Poručite toj rugobi
Da se izvinjavam

SKRAĆENA PJESMA

Poruku vam šalj
Jedno prase kalj
Ostalo bez kez
Hoće da ga rez

Otišla bez poz
Pobješnjela koz
Niz lice joj suz
Što je silom muz

Kravicu iz krd
Goni bik uz brd
Misao ih vod
Tele da se rod

Dajem vam na znanj
Volim jednu Sanj
Al' glup sam ko panj
Pa je drugi ganj

DOČEK

Baš onomad pored bare
Gdje su nove trske nikle
Sletje neki vrag od guske

Šešir tamne naočare
Kožna jakna minić štikle
Kaže – Ja sam iz Francuske

Dok se iza vrbe stare
Jedan prosti žabac krio
Pred njom dreknu luda vrana

-Stoj ne mrdaj vadi pare
Ako ti je život mio
Ja sam vrana sa Balkana

OGLASI

Dva ždrijepca s kraja šume
Bolesna su od reume

Mole se mlade ždrebice u polju
Koje znaju da liječe kostobolju

Da se jave u sumrak
Bez pitanja i ritanja
Šifra – MASAŽA DO SVITANJA

*

Ja sam zmija Klaudija
Sa šeširom rozim
Imam kući audija
Al' ne znam da vozim

Baš kad dan mi bješe lovan
Bila sam na kraju šume
Moj audi nađe ovan
Izbuši mu rogom gume

Ne more me misli crne
I ne ljutim se na ovna
Recite mu da mi svrne
Šifra – NEOTROVNA

*

Ovci Miluši zbog okruženja
U kome vlada čista mafija
Potreban ovan radi druženja
Poželjna fotografija

*

Matorom rokeru dabru sa rječice
(U grobu mu se okreću preci)
Potrebne dvije mlade zečice
Za rad u livadskoj diskoteci

Zečice da se
Jave u zoru
Plaćanje zna se
Po dogovoru

*

I mene puža primorava
Muka te javljam vijest vruću
Jutros mi jedna ćorava
Lisica zgazila kuću

Odgovorne u livadskom svijetu
Molim da hitno uplate pare
Meni za pretrpljeni strah i štetu
A lisici za naočare

*

Iz grmovog mraka
Dade oglas svraka
-Molim obavjestite
Crviće i gliste
Da izdajem džabe
Sobe za turiste

NA ŠUMSKOJ PIJACI

*

Na proplanku gdje je modna kuća bila
Ori se od rike piske i galame
Pijetao krešti iz petnijeh žila
-Prodajemo bunde za sve šumske dame

Priđoše mu dvije olinjale lisice
-Sve što je u modi nama nije mrzno
Mi bi smo u svakoj bundi bile misice
Samo što smo malo alergične na krzno

*

Za tezgom dvije vučice majke
Arlauču u duetu
-Prodajemo patike najke
One su In u svijetu

Naiđe zmija Raza
Ne mogavši ni par da proba
Mrzovoljno im kaza
-Ovo je kineska roba

*

I dabar iznio robu raznu
Specijaliteti s mora
Lignje
Dagnje
Vuk sanitarac mu
Napisa kaznu
-Zabrana dok se
Ne donese jagnje

*

Pod bukvom i prase divlje
Grokće
-Požurite
-Življe
-Prodajem pečenicu
I but svinjski
Navali narode
Životinjski
Priđe mu neki matori vepar
I počupa mu dlake s tjemena
-Šta misliš je li par ili nepar
Izdajniče roda i plemena

*

Baš kad je svojoj ušatoj dječici
Kupovala neke šarene stvari
Novčanik iz torbe ukrade zečici
Jazavac – džeparoš stari

Zečica zasuzi i bolno vrisnu
I zatetura se ko da će pasti
Jazo iz gužve u grmlje klisnu
Ali ga ščepaše organi vlasti

Dva vuka dva šumska redarstvenika
Umlatiše ga – ima da propuže
Dok su ga vukli čula se cika
-U zatvor sa njim – Dolje lopuže

*

Na šumskoj pijaci i dva su medvjeda
Ukrala pčelama tri kante meda
Sad ljutiti roj juri prevarante
Ako ne med da spasi bar kante

U O(PTICA)JU

sa plasta pred ševarom prhnu dan pun
nazeba
priroda od lišća pravi hiljadu ogrlica
morao sam visoko – do visova šumske
kose
iz zasenica –
staza nepričavka proždrala je svica 12

P(LAV)A P(LANE)TA

bježeći – zvijezde se prislone na grane
i legnu sred pootvaranih tama
nema nesuglasica –
pretvoren u nejak zvuk
prisna mi svjetlost i Kumova slama 11

U(RANČ)ICA

klepetao vjetar praskozar – šume ga opile
i lovca brkonju što će s jutrom osvinjati
iskrava rujnost opasala promućuran dan
vile pojare otele rosu s vlati 11

(u prvoj pjesmi pronađite 12 vrsta ptica,
u drugoj 11 životinja, a u trećoj se kriju 11
životinja koje obitavaju na farmi)

**ZUBATOREPATI
STVOR**

ZUBATOREPATI STVOR

*

I šuma mi s gustih grana
Konac tuge u glas utnu
Onog dana kad me Ana
Ko dronjavu krpu šutnu

Lije kiša ko iz kabla
Zar još da kroz šumu hodam
Da l' da skončam s nekog stabla
Il' zvjerima da se podam

Iz misli me cijuk trže
Mladunče mi priđe vučje
Krenuh – ono bolje-brže
Baci mi se u naručje

Ćuti žmirka – šta sa njime
Izgubilo vučju braću
Ko da kaže – Odvedi me
Odvedoh ga kući – šta ću

*

Raste stomak moga vuje
Dobro mu – uživa blesa
Al' soba mi ko da ju je
Udario grom s nebesa

Šta ako mi neko bane
Po tepihu kapa buter
Sve mi sveske izgrebane
I frižider i kompjuter

Probudi me u sat kasni
Zorom škola – oči sklapam
U svakoj mi knjizi masni
Trag nemirnih vučjih šapa

Primirim ga nekom forom
Puzim – lego kocke slažem
Šta da radim s ludim stvorom
U šumu će – ja mu kažem

*

Ko iz vode raste Vučko
Baš je s klopom pretjerao
Upitam ga – Jesi li ručko
Kakvi ručko – on žderao

Onda se fotelje hvata
Trbuh kao u junice
Sa daljinskim već barata
Gleda španske sapunice

Ja zapušten – ko iz grmlja
Otaljavam dane školu
On se beči – još mi mrmlja
Da mu dodam koka-kolu

K mesari sam svakog časka
Maja mi u punom šarmu
Zalud – žurno kraj nje kaskam
Obećo sam gadu sarmu

*

Vani kiša – para munja
Oktobarsku šar-haljinu
Kreten kraj prozora kunja
Gleda nekud u daljinu

Slabo jede – zaspje kasno
Seriju ne prati novu
U oku mu vidim jasno
Da ga tamne gore zovu

Skore dane blagosiljam
Najzad da me mir ogrne
Da se jada ratosiljam
Gdje god hoće nek obrne

Ne brini repati stvore
Zbog kog prođoh kroz pakao
Pustiću te u cik zore
Rastanak se primakao

*

Ode da po šumi šeta
Idu dani – studen reže
Sa Majom sam – ljubav cvjeta
Al' u duši nešto steže

Ćutim noću kao travka
Gdje se sad po gori vere
Brinem se za tog čupavka
Fali mi zubato zvjere

Kad mi mjesec s neba mahne
I ja ko da čudno sijam
Osmjehnem se i uzdahnem
I počnem da zauvijam

Kuća škola – teku dani
Al' te zore snježne tuđe
Tragovi pred pragom znani
Vučja ludo – što ne uđe

JA, AŽDAJA I OSTALI KAD JE SVIJET BIO MALI

Nekada davno u kraju
Gdje nemaše ptica selica
Živjeli dvorski u sjaju
Dojčilo i ljuba mu Jelica

Živjeli oni veselo
Ne znajuć za suše i poplave
Jednog im dana presjelo
Zbog jedne aždaje psoglave

Ona se zvaše Marica
I voljaše imat al džaba
Haljinu s bezbroj šarica
Kakvu joj nosaše baba

Tog jutra je šumom lutala
I gledala dvor u daljini
Jela je poljem skakutala
U svojoj leptir-haljini

I Marin pogled zasja
Krenu se poput lije
Kroz travu cvjetove klasja
Da dođe Jeli što prije

Kad Jela ružicu pipnu
Pazeć na sitne bodeže
Iz trave Marica đipnu
Ugrabi Jelu i pobježe

Ode ka Zloduh planini
U pećinicu - rupicu
Da divi se leptir-haljini
I pravi od Jele supicu

Ja tada nosih kotaricu
Prepunu gljiva iz luga
Da spremim ručak za Maricu
Pošto joj bijah sluga

Uz brdo Mara ko jarac
Skače i srećno zujka
Pjevala neki bećarac
I ne vidje me – lujka

Krenuh kroz divlji čokot
Kad začuh lom i trzanje
Šumom se prolomi topot
Poklič i ljuto rzanje

To na konju jahaše Dojčilo
Jezdec po Zloduh planini
Sunce se zadjevojčilo
Ko Jela – skače u haljini
Juriša Dojčilo dobrica
Igra mu prtena torbica

Zatago u vis brkove
Skrili se šumski vragovi
-Poskoči vjerni Mrkove
Ovo su pravi tragovi

Zatutnji Mrkov ko pljusak
Krenuše nekud rječicom
Čupav odgegah ko gusak
Do tete aždaje prečicom

I baš kad je kafu spremala
I haljinu na se uglavila

I cipele dvaput nakremala
I mjuzu do daske navila

Grunuh ko car na presto
(Smotan – slomih joj šolje)

-Aždajo draga sestro
Slušaj me – za tvoje bolje

-Tako mi srca i uma
Od Dojčila trese se šuma
Prati te - ako te nađe
Ni avioni ni lađe
Ne pomažu moja Marice
Visosti – šumska carice
Imaćeš praznu zdjelicu
Kad Dojo uzme Jelicu
Ostaćeš desit' se može
Bez haljine i bez kože
Znaćeš za Sibir i Rusiju
Ako mu ne spremiš busiju

Mara mi (što rijetko biva)
Dade tortu koju je čuvala
Pojedoh i pekmez od šljiva
(Slabo ga bješe skuvala)

Izašla je onda na sunce
Držeć u ustima slamku
Misleći gledeć vrhunce
Kako da pripremi zamku

Dan je još vršljao šumom
Kada se ja i aždaja
Uputismo glavnim drumom
Tamo gdje lug se razdvaja

Odosmo spremno u trnje
Mara šapnu s motkom u ruci
-Čeka vas od crnog crnje
Skončaćeš Dojo u mucu

A kad se Dojčilo pojavi
-U NAPAD – aždaja dreknu
Lupi ga štapom po glavi
Ovaj ko jare kmeknu

I blijed na leđa pljašti
(Zvijezde za zdravlje da propita)
Dok Mrkov uz goru zaždi
Gorućih peta – kopita

Nadade preko procjepa
Aždaja u plač briznu
Glog joj haljinu pocjepa
Kada niz brdo skliznu

Tad riknu i poče vatra
Zapali obližnje bobice
Dojčilo crn kao katran
Maši se svoje torbice

I dok je drhto uz plakanje
Iz torbe brzo izvuče
Tri pakle gume za žvakanje
I aždaji Mari se privuče

Ona zinu sva u krkljanju
Dojčilu desnica vrcnu
Poletješe žvake grkljanu
Mara se dvaput zagrcnu

I riješi Doja da satre
Huknu i divlje se isplazi

Kad poče umjesto vatre
Ogroman balon da izlazi

I dok je balon rastao
Zbunjena Mara podrignu
Onda je džumbus nastao
Kad se sa zemlje podignu

I poče nad šumom da lijeta
Iznad breza i hrastovih grana
Ko da će na put oko svijeta
Za osamdeset radosnih dana

Al' sve to kratko trajaše
Vjetar je k ceru dovuče
Na ceru vrana stajaše
Ogreba balon – on puče

Dok razgone sve što je tmurno
Bulka i na njoj pčelica
Ka dvoru hitaju žurno
Dojčilo i ljuba mu Jelica

Pod njima Mrkov zvjezdani
Polje na pola razdvaja
A iza do grla svezani
Kaskamo ja i aždaja

Sad trunemo najneveseliji
I gledamo kroz rešetke nijemo
Sanjamo slobodu u ćeliji
Kod podruma – vrata lijevo

I kajemo se svakoga dana
Al' ne pomažu nikakvi iskazi
Nekad nam dođe i vrana
I s prozora nam se isplazi

Oči mi tužno šaraju
Aždaja mašta o trosjedu
Oko deset se vrata otvaraju
To Mrkov stiže u posjetu

Tu vedru konjsku momčinu
Ne zovemo više na dvoboje
Djeco – pišite Dojčilu
Možda nas pusti oboje

IVA I VUK

Daleko, po neznanom šumi, kretao se umorni vuk. Jedino su ptice uočavale da ostavlja tragove bez cilja. Koračao je po pljuskaju, gluv za sve gromove ovoga svijeta. Samo je neka nevidljiva vlat mogla da pokrene ugašeno plamenje njegovog osamljenog srca.

Stiže do svoje stare jazbine, kad gle, iz nje izađe jedno malo, ljupko stvorenje, koje mu bez straha priđe i reče: „Zdravo – ja sam Iva. Pobjegla sam od ljudskog čopora“. Vuk se na trenutak zbuni i promumla: „I ja danima bježim, ali od samoga sebe. Ostani kod mene, ako hoćeš“:

Te noći, Iva još bijaše budna, kada je vuk sa očima jagnjeta utonuo u duboki san. Kada je svanulo, trže ga Ivin osmijeh. – „Mogla sam te sinoć uspavati kao kad uspavljujem mače“, zazvonje Ivin glasić. Vuk se protegnu, zijevnu i reče: „He, a kako to uspavljuješ mače“ – Sasvim obično, uzmem ga u krilo, ako mu prija moj dodir mače će spavati čvrsto, bez želje da se istrgne iz ruku. I što je najbitnije, ja ne bih spavala dubokim snom. Osluškivala bih njegovo disanje, pokrete i šumove sa strane - raspričala se Iva. Odjednom će vuku: „A što si zamišljen“ – „Ma ništa, i mi vukovi ponekad razmišljamo o nekakvoj sreći“.

Sljedeće noći, kad Iva konačno zaspala, vuk promrmlja samom sebi: „Iva je zaista divna djevojčica“. Ipak, bez obzira na to, njegov izraz u tom trenutku postajao sve divljiji i krvoločniji. Naglo je ustao, nečujno prišao djevojčici i zario joj svoje oštre zube u grlo...

Otišao je bez osvrtnja. Nije ni obraćao pažnju na jednog leptira koji mu je kružio oko glave.

Prolazili su dani, mjeseci, godišnja doba... Vuk je i dalje bio sam. Vukao je svoje umorno tijelo po dalekim šumama. Onaj isti leptir u stopu ga je pratio.

Jedne noći, znajući da mu se bliži kraj, vuk se opruži preko velikog kamena pored rijeke i zagleda se u modro, zvjezdano nebo. Lijenjo podiže šapu i pređe preko olinjalog krzna iz kojeg izađe onaj mali leptirak. „Ko si ti i zašto me pratiš – Pusti me da bar na miru umrem“ – prostenja vuk. – „Ja sam lvin duh. Upoznao sam tvoju dušu i shvatio da imaš dobro srce, bez obzira što si me ubio. Jer ti si ono što si, a i ja sam ono što jesam“.

Danas, kada za vedrih večeri vidite mjesec u srpju, znajte da se na njegovoj ljuljašci klata mala lva. I ako primijetite dvije male zlatne mrlje, ne pomišljajte da su to, možda, lvi skliznule cipelice.

To onaj isti vuk, sakriven iza prve zvijezde gleda u lvu, i ne smijuć da joj se približi – plače.

RECENZIJE

ZUBATOREPATI STVOR

Tzv. animistička literatura, ona koja se motivski odnosi na životinje, pripovijeda ili pjeva o njima - na crnogorskom prostoru nije brojna. U savremenoj crnogorskoj književnosti za djecu i omladinu u većoj mjeri se srećemo sa literarnim ostvarenjima koje sadrže karakteristike basni, nego sa formama basni u uobičajenom shvatanju ove umjetničke vrste. Jedan od najviše recipiranih romana, koji se decenijama nalazio u programu za obaveznu lektiru u osnovnom obrazovanju je „Tim Lavlje srce“ Čeda Vukovića (1956), kome je prethodio „Krilati karavan“ Stevana Bulajića (1955). Model kratke pripovijetke donosi Milenko Ratković u nizu zbirki publikovanih između 1966. i 1988. godine, od kojih je najprepoznatljivija zbirka pripovjedaka „Stanari šuplje bukve“.

U crnogorskoj književnosti za djecu i omladinu kvalitetom se izdvajaju zbirka bajki i basni Dušana Đurišića *Svečujuća školjka i druge bajke i basne* (2011). Ova linija može se pratiti sve do vrlo raznovrsnih motiva basni datih u personifikovano i alegorično izraženoj viziji svijeta.

Roman Bosiljke Pušić - *Doživljaji magarčića Magića*, takođe sadrži odlike basne samim tim što njegov glavni junak pripada životinjskom svijetu. Njegova poruka je didaktična i u skladu sa zahtjevima savremenog doba, usmjerena na očuvanje i isticanje velikog značaja zaštite čovjekove životne sredine. Elemente basni nalazimo i u dramskim bajkama Dragane Kršenković Brković (Bajka o krilatom konju, Plavo drvo, Mrgud Strašni,

Ljubavni jadi jedne busole, Hvatač snova).

Zbirke priča Blagoja Rogača *Misterija mačjeg princa*, *Velike ljubavi malih životinja* i *Zgodne nezgode gmizavih* sadrže karakteristike basni, što se može sagledati i na osnovu njihovog naslova. U suptilnom pedagoškom duhu, ovaj stvaralac je uspio da u svojim knjigama basni brojnim životinjama "udahne" ljudske osobine. Njegovo djelo istovremeno je poučno, a akcenat je stavljen na ljubavni život životinja. Roman Andrijane Nikolić - Fluk (2011) nazvan imenom kućnog ljubimca (što je i naslov popularnog filma) posjeduje osobine basne, ali je neuporedivo više riječ o romanu sa temom ljubavi prema psu i načinu na koji je on čovjeku uzvraća.

Jedno od najuspjelijih poetskih ostvarenja sa elementima basne je poema Jova Kneževića *Mačak s Kajmakčalana*. U domaćoj literaturi za djecu je rijetkost da istorijski proživljeni naponi i patnje, podvizi i lijepa osjećanja, poznati iz priča djedova i sa časova istorije budu umjetnički osvjetljeni i sagledani očima djeteta. U domenu savremenog crnogorskog pjesništva za djecu, karakteristike basne sadrže i pojedine pjesme Dejana Đonovića iz zbirki *Odlična ideja*, npr. Iz Engleske došla patka (2004) i *Ptice suglasnice* (2009). Na ovu motivsku liniju nadovezuje se i posljednja poetska zbirka pjesnika iz Berana - Velimira Ralevića, duhovitog naziva *Zubatorepati stvor* (2019).

Ova inovantna i provokativna zbirka sastoji se iz tri poetska ciklusa, u kojima ima novih i onih ranije nastalih pjesama - Papkastošapkaste rime, Zubatorepati stvor, Ja, aždaja i ostali - kad je svijet bio mali. Najveći broj pjesama u ovoj zbirci (Pjesma o volu Mekrogu, U polju nekom, Dvije stoke, Cilj mi jagnje zvano Olja, Rogata pjesma, Tri srne, Balada o Pegazima, Pjesma o cvrčku) predstavljaju spoj muzike, finog nonsensa, praskave i stalno održavane humorne atmosfere. U modernoj pjesmi sve je iracionalno jer umjesto zbilje i

logike - ona nudi smijeh. Upravo zato što je sloboda unutar dječjeg bića i što ga priroda daruje obiljem mašte, dijete je stanovnik „svačije i ničije“ zemlje.

Ralevićeve pjesme zastupljene su u brojnim zbornicima i časopisima, te u preko 35 antologija u zemlji i okruženju. Pjesme su mu prevedene na više evropskih jezika, dok su neke izvođene i nagrađivane na dječijim muzičkim festivalima. Pjesme iz njegovog izbora Zubatorepati stvor pune su topline i šarma, u njima je prisutna pjesnikova neposrednost podstaknuta djetetom koje je uspio da sačuva u sebi. U podužoj oskudici svježih glasova, Ralević je s nestrpljenjem dočekan u pesničkom bratstvu „djetinjastih“.

Pisati jednostavno, a da to bude umjetnost, nije lako, s obzirom da nijedno djelo za odrasle nije dovoljno dobro za mališane, dok je svako uspelo djelo za djecu dovoljno dobro za odrasle. Ralevićeva poetska riječ mladima pomaže da spoznaju sebe i svijet kojim su okruženi, kao i jednu od njegovih najviših vrijednosti - ljubav prema prirodi i prema ljudima.

Kroz Ralevićevu viziju se otvara pogled na jedan drugi svijet ljepote doživljaja stvarnosti i naglašene imaginativnosti. On se pokazuje kao poštovalac potrebe za poezijom sa naglašenom ritmičnošću. Kod njega nema napora stvaranja stiha, oni izlaze iz njegove duše i srca vođeni stvaralačkom energijom punom intenzivnih emocija. Pjesnik uspješno „brodi“ između starog i novog, jer samo tako može „odbroditi“ u kvalitetan pjesnički izbor.

U nevelikoj grupaciji uspjelih pesnika, Ralević se izdvaja kako humorom, tako i nonsensom „obojenom“ strofom. Njegovi stihovi za djecu, ali i za one koji to žele da budu, čitaocima pružaju boravak u nježnom i bezbrižnom svijetu. Pjesnik dodaje svemu ljudske osobine, a dijete voli da se stavlja u položaj raznih stvari, pojava i životinja, da ih oponaša, da se identifikuje sa

njima. Ralevićeve pjesme ulivaju poletnost i samopouzdanje, eksponirajući otvorenu i direktno izraženu poruku.

Velimirova pjesma je oslobođena naslijeđa i tradicije, tematski vezana za mališane i njihovo spoznavanje raznovrsnih emocija i životnih manifestacija. U njenom središtu to je dijete koje teži ka uvažavanju i poštovanju njegove ličnosti i iskustva. Krećući se na relacijama između sna i imaginacije, on je preuzeo najvrednije u pisanoj riječi, u većini pjesama se usprotivivši ustaljenom shvatanju da poezija za djecu mora imati epsko-lirski karakter, odnosno da mora biti priča u stihu. Stoga Velimira Ralevića možemo smatrati pjesnikom za djecu na crnogorskom prostoru koji je nametnuo nov sistem poetičnosti kroz smisao, ritmiku, simpatičnost i šarm stiha.

Prof. dr Sofija Kalezić

IGRA FANTAZIJE I ZBILJE

„Kakvu nam samo dobrobit donose nove knjige.

Volio bih da mi svakog dana s neba padaju pune košare knjiga koje iskazuju mladost slika. Jer, zar gore, na nebu, nije raj u obliku ogromne biblioteke?

Ali nije dovoljno primiti, treba prihvatati. Zato nam savjetuju da ne čitamo suviše brzo, i da se čuvamo gutanja suviše krupnih komada. Kažu nam, „naslađujte se pjesmama stih po stih“. Ali jedan princip njima upravlja. Treba, prije svega, imati želju za jelom, pićem i čitanjem. Treba željeti čitati mnogo, čitati još, čitati uvijek.

Tako, od samog jutra, pred knjigama nagomilanim na mom stolu, ja bogu čitanja upućujem svoju molbu proždrljivog čitaoca: „Podarite nam danas našu svakodnevnu glad“.

Gaston Bašlar, **Poetika sanjarije**

Dobrobit je očigledna. Pred nama su pjesme najnovije poetske zbirke Velimira Ralevića izrazite lirske suptilnosti i melodičnosti, staroga, a novoga iskaza, pjesnika koji, u stilu modernog, vraća klasične vrijednosti. Pred nama su stihovi pjesnika koji orvelovski pjeva: „pjesmu o volu Mekrogu“, „tri srne“, o „jednom biku“, „zubatorepatom stvoru“ pa papkastošapkastim što bivaju „u šumi gdje vlada muk“, zaljubljenom jarcu „bez para“... i mnoštvu drugih poetskih izraza, sa često, humorom protkanim porukama upućenim, koliko djeci, još više odraslima koji su, čini se, umnogome pogubili kopču sa prirodom. To je pjesnik koji, kao na „mirnom ogledalu vremena“ vidi odraz puta između dječastva i zrelosti. Ovaj odrastao čovjek ne prestaje da bude dijete. A kako može? On je izabrao da „raste“ od zemlje prema

nebu, izabrao da pjesmom govori, znajući dobro da smo bez fantazije ništa.

Pisati o prirodi i razigranoj ljepoti, a dječije maštati o „nebu“, to je raspon „od svijeta i vijeka“ do literature kao takve. U toj rasponskoj horizontali korača Ralevićevo poetsko biće. Njegova poezija predstavlja pred čovjeka kulise, na kojima je, s jedne strane konvencionalna igra, a sa druge, jednostavna igra fantazije i zbilje. Iza tih kulisa čuju se zvuk pjesama koje progovaraju kao pjesničke privilegije na spomen davnih vremena, i zov generacijama asfalta i višespratnica.

Čini se da je iskustvo modernog čovjeka potpuno progutalo prirodu i prirodno lijepo. „Homo homini lupus est“ je latinska izreka značenja: čovjek je čovjeku vuk. U Ralevićevoj pjesmi „Zubatorepati stvor“, po kojoj i cijela zbirka nosi naslov, čovjek je vuku čovjek. Emotivno, tanano, majčinski toplo.

***Iz misli me cijuk trže.
Mladunče mi priđe vučje
Krenuh-ono bolje-brže
Baci mi se u naručje.***

U izboru ove poetske zbirke za djecu i odrasle predstavljen je pjesnički iskaz, poseban u čistoti doživljaja, sajedinstvu sa prirodom životinjskih i biljnih vrsta, svjetlošću danjoj što jasno pred očima zatreperi.

Pjesničkim morem Velimira Ralevića lagano i bez bure putuju pejzaži, slike uže i šire zavičajne, dječije razigrane. Sadržana je tu poetičnost zemlje i neba i onog između, stihoglasja, što maštarijom se zove. Ne kako je, već kako bi moglo biti. To je ona nepresušna veza čovjekova sa djetinjstvom. Ono što pitanje je ljudske volje, stava i morala pred otvorenim izrazom na relaciji odnosa dobra i zla, bajkovito – nestvarnog, a opet sveprisutnog.

U poetskom stvaranju ovog čudesnog pjesnika posebno je važna uloga detalja, jer kod poezije, jedan sasvim sporedan detalj može da oživi čitave

predjele zaboravljenih krajolika, i to Ralević čini. U ovoj pjesničkoj zbirki iskazano je majstorstvo ritmičnosti, melodije, muzike, vibracije jezika tako da se pjesme mogu i muzički obraditi.

*Na potoku gdje dan svrne
Da zagazi gdje je dublje
Tri su srne, tri su srne
Prale rublje, prale rublje....*

/ iz pjesme „Tri srne“/

Naviknuti mnogim primjerima bajki da mislimo po modelu, tzv. pojmovnih parova (stvarno- nestvarno, dobro - zlo, lijepo – ružno ...) skloni smo da ovakve suprotnosti proglašavamo „ideološkom opredijeljenošću“, iako počesto svjesni da je snaga tog mišljenja istovremeno i njegova slabost.

U okviru sadržajne cjeline poetske zbirke „Zubatorepati stvor“ dat je i odličan primjer savremene bajke „Iva i vuk“. U ovoj priči osjećamo neposrednu demonstraciju svoje vlastitosti i prihvatanja različitosti kao samodostatost. Ona nas uči da vrijednost jednog čina nije u činu samom, već u svijesti i neminovnosti toga činjenja. Voljeti jedno biće znači vidjeti ga kao izraz nečeg što nije ono samo, što je i ono nesvjesno, i njegova savjest i bivstvo, „*jer ti si ono što si, a ja sam ono što jesam*“, što se izdvojilo kao jasna Ralevićeva poruka, poput onih što je Antoan de Sent Egziperi ostavio u „*Malom princu*“.

Zato, „Iva i vuk“, napisana u formi savremene bajke, u veoma jasnoj perspektivi otkriva onu psihološko estetičku refleksiju koja stoji u istoj ravni kao književnost i umjetnost, pjevanje i mišljenje.

Prof. Zorica Joksimović

OSVETLJAVANJE DUŠE

Govoriti o Poeziji Velimira Ralevića je lepo, ali nije lako. Osećaš čast što o njemu pišeš, a opet i veliku odgovornost. Reč je o pesniku koji zaslužuje pravu stručnu ocenu, a ja sam samo oduševljeni čitalac njegove Poezije. Zaslužuje pesnik ozbiljne prikaze svojim obimnim delom, ali i kvalitetom svega što je napisao. Ovenčan je brojnim nagradama širom regiona, ali mu je najveća nagrada ljubav čitalaca, mladih i starijih. Najbolje knjige za decu su one koje s podjednakim zanimanjem i zadovoljstvom čitaju mlađi i stariji.

Po Kročeu, književnost za mlade „nije nikada ona koju pišu pisci, već ona koju deca čitanjem prihvataju i usvajaju, biraju i predodređuju, koja zadovoljava njihove osećajne potrebe.“ Ralevićeve pesme se vole, recituju, oblače u note, pevaju... Posebne su i prepoznatljive. A to je najveći uspeh svakog stvaraoca: da peva svojim glasom, da ga prepoznaju po ritmu, rimi, temi, stilu... A Velimira odmah prepoznamo.

Dobro je primetio Pero Zubac. „U nevelikom jatu, nažalost valjanih pesnika za decu, Ralević se izdvaja kako humorom, tako i svojom mekom i prozračnom liričnošću, nekom čežnjivom i sentimentalnom strofom, tako blagom i natopljenom nežnošću... Njegove pesme zrače iskrenošću i lepotom, gospodstvenošću iskaza. Sve je u ovim pesmama svečano i osvetljeno jasnoćom radosti pevanja, i priroda i osmeh i tuga, a tako slikovito sve napisano i opisano, da čitalac razaznaje boje reči. Drugujući s Ralevićem i njegovim pesmama, odmah sam shvatio da ima ko da odmeni velike, starije, lektirne pisce. Jedan sjajan, čudesan pesnik, pridružio se

zlatnom plemenu pisaca za decu na ovim našim prostorima...”

Ovom knjigom o životinjama (i od njih valja učiti) Velimir Ralević je sve ovo potvrdio! I krenuo dalje, podigao lestvicu naviše. Teško ga je pratiti, ali ga treba podržati i navijati za njega. Da nam knjige i duše budu svetlije. I ovim bajkovitim pesmama o živuljkama pesnik deluje vaspitno, odgojno, i obogaćuje unutarnji život deteta. Raletova pesma je moderna, ona je čudesni spreg muzike, finog besmisla, blistave kombinatorike, praskave i stalno održavane humorne temperature. Bravo za ovu knjigu! Čekamo nove.

književnik Vlasta Cenić

BIOGRAFIJA

Velimir Ralević je rođen 13. avgusta 1970. u Beranama. Piše djela za djecu i odrasle. Neke njegove pjesme prevedene su na više evropskih jezika. Dio ih je komponovan, izvođen i nagrađivan na mnogim dječjim muzičkim festivalima. Zastupljen je u brojnim zbornicima i časopisima, u školskom programu, kao i u 40-ak antologija u zemlji i regionu.

Objavljene knjige:

Nebo kuća beskućnika (za odrasle), Novi svet, Priština, 1994., **Mravinjak u žitnom polju**, Sfairos, Beograd, 1995, **Divni sunovrati**, (za odrasle), Sfairos, Beograd, 1996, **Svitac u grlu**, Nova Evropa, Beograd, 1997, **Mirišem na ljubav**, Udruženje crnogorskih pisaca za djecu i mlade, Podgorica, 2000, **Zlatni prozor**, Interpres, Beograd, 2002, **Tanjini prsti zvone**, Interpres, Beograd, 2003, **Brod u žitu**, Jedinstvo, Priština, 2006, **Vodeni čvor** (za odrasle), Udruženje pisaca Kosova i Metohije, Kos. Mitrovica, 2007, **Zaljubljeni vitez**, JU Centar za kulturu Berane, 2009, **Mjesečarenje na suncu**, JU Centar za kulturu Berane, 2011, **Bečkerečka mečka**, JU Centar za kulturu Berane. 2013, **Kroz život jurišaj**, Pegaz, B. Polje, 2014, **Prigovor danu** (za odrasle) Pegaz, B. Polje, 2015, **Želim ti reći**, biblioteka " D. Tucović " Lazarevac, 2015, **Slovne igrarije za mlađe i starije**, Pegaz, Bijelo Polje, 2016, **Zvonjava** (zbirka kompozicija), B. Polje, Pegaz 2016, **Pišem joj verse ljuvene** (zbirka ljubavne poezije za odrasle), Ratkovićeve večeri poezije, B. Polje 2017, **Panjevanje** (za odrasle), Pegaz, B. Polje, 2018.

Nagrade i priznanja:

Vidovdanska povelja, Nagrada UKCG za dječju knjigu godine, Prva nagrada za najbolju dječju

pjesmu o rijeci, Prva nagrade na pjesničkim Limskim susretima, nagrada za književno stvaralaštvo "Krilata Seošnica", tri plakete "Mali princ" (za nominovane knjige), priznanje opštine Berane za ostvarene rezultate iz područja književnosti, međunarodna nagrada za ukupno književno stvaralaštvo za djecu i mlade "Stara maslina", međunarodna nagrada za stvaralaštvo za djecu "Zlatno Gašino pero".

PAPKASTOŠAPKASTE RIME	5
PJESMA O VOLU MEKROGU	7
U POLJU NEKOM.....	8
KRAJ ZAPADNE MORAVE.....	9
LJUBIČEVO	10
PALIĆ	12
NESANICA INDIJANSKOG KONJA.....	13
BEČKEREČKA MEČKA	15
KRAJ RIJEKE HOANGHO.....	17
O JEDNOM BIKU	18
DVIJE STOKE	19
JOŠ OVAJ PUT	20
U ŠUMI GDJE VLADA MUK	21
TRI SRNE	22
GNU	23
SVIJETE NA ŠTA SI SPAO	24
ROGATA PJESMA	25
JA MILICI I ONA MENI	26
CILJ MI JAGNJE ZVANO OLJA	27
LJUBOMORNA PJESMA	28
PJESMA O RAKU TUTUMRAKU	29
PONOĆNA PJESMA O MOM MIŠU	30
POD ONO STABLO JEŽEVO	31
PJESMA O CVRČKU	32
IŠAO POLJEM MRAVIČAK	33
BALADA O PEGAZIMA	34

BALADA O JASTOGU	35
POKAJNIČKA	36
SKRAĆENA PJESMA	37
DOČEK	38
OGLASI	39
NA ŠUMSLOJ PIJACI	41
U O(PTICA)JU	44
P(LAV) P(LANE)TA	44
U(RANČICA)	44
ZUBATOREPATI STVOR	45
ZUBATOREPATI STVOR	47
JA AŽDAJA I OSTALI KAD JE SVIJET BIO MALI.....	52
IVA I VUK	58

RECENZIJE

ZUBATOREPATI STVOR.....	60
IGRA FANTAZIJE I ZBILJE	64
OSVETLJAVANJE DUŠE	67
BIOGRAFIJA	69

CIP - Каталогизација у публикацији
 Национална библиотека Црне Горе, Цетиње
 ISBN 978-86-7792-493-5
 COBISS.CG-ID 37830928